

STUDENTISCHE BEWEGUNGEN NETZWERKE AVANTGARDEN

Das Beispiel Prag in Politik,
Literatur, Film und
kulturellem Gedächtnis
1848 bis 1990

Online-Tagung am 30. April 2021

Anmeldung erforderlich über
<https://eveeno.com/prager-studenten>

Veranstalter

Adalbert Stifter Verein, München

Collegium Carolinum
Forschungsinstitut für Geschichte Tschechiens und
der Slowakei, München

Institut für Literaturforschung o. p. s., Prag

Institut für Wirtschafts- und Sozialgeschichte der
Philosophischen Fakultät der Karls-Universität in Prag

Adalbert
Stifter
Verein

COLLEGIUM CAROLINUM

FILOZOFICKÁ FAKULTA
KARLSKÉ UNIVERZITY V PRAZE

institut* pro studium
literatury

Gefördert durch:

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

V.i.S.d.P.:

Adalbert Stifter Verein, Dr. Zuzana Jürgens,
Hochstraße 8, 81669
www.stifterverein.de

Collegium Carolinum, Prof. Dr. Martin Schulze Wessel,
Hochstraße 8, 81669
www.collegium-carolinum.de

Foto: ČTK/Jindřich Šaroch

Studenten und seit etwa 1900 auch Studentinnen stellen einen exponierten und privilegierten Teil der Gesellschaft dar. Aus ihrer Mitte kamen zu unterschiedlichen Zeiten und Anlässen stets Bewegungen, die sich selbst als progressiv verstanden. In der Hochschulstadt Prag gab es bereits seit dem Ende des 19. Jahrhunderts eine Vielfalt zum Teil konkurrierender Einrichtungen (zwei Universitäten, zwei Technische Hochschulen und weitere Kunst- und Musikhochschulen), was zusammen mit den besonderen ethnisch-nationalen und multikonfessionellen Konstellationen die Untersuchung mehrerer Fragen und Aspekte nahelegt. Die Tagung beleuchtet das Phänomen der studentischen Bewegungen seit Mitte des 19. Jahrhunderts bis 1990 aus einer interdisziplinären Perspektive.

09.15 Begrüßung:

Martin Schulze Wessel und Zuzana Jürgens

09.30 Studentenbewegungen in Zeiten politischer Umbrüche 1900–1970

Podiumsdiskussion mit *Johannes Gleixner, Michael Polák* und *Michal Topor*

Moderation: *Martin Schulze Wessel*

10.45 Pause

Moderation: *Robert Luft*

11.05 *Milada Sekyrková/Tomáš Sekyrka*: Společenské aktivity pražských studentských spolků a město před 1. světovou válkou [Gesellschaftliche Aktivitäten Prager Studentenvereine und die Stadt vor dem Ersten Weltkrieg]

11.25 *Milena Josefovičová/Kamila Mádrová*: Od profesních sdružení k politickému hnutí. Proměny identity studentů pražských technických vysokých škol 1869–1968 [Von der beruflichen Vereinigung zur politischen Bewegung. Der Identitätswandel der Studenten der Prager Technischen Hochschulen 1869–1968]

11.45 *Zdeněk Nebřenský*: Student und Politik. Politische Ansichten Prager Studenten in der Mitte der 1960er Jahre

12.05 Mittagspause

Moderation: *Franziska Mayer*

13.30 *Marek Vajchr*: Proč student, nota bene z Prahy? [Warum Student, noch dazu aus Prag? Der Prager Student in Literatur und Film]

13.50 *Václav Petrbok*: Der Literaturkritiker Paul Kisch (1883–1944) als Chronist der Prager Studentenbewegung

14.10 *Peter Becher*: „Noch klingen deutsche Lieder in den Schenken“. Selbstinszenierung und patriotische Inhalte Prager Studentenlieder

14.30 *Zuzana Jürgens*: 1989 erzählen. Studentische Akteure der Samtenen Revolution in Tagebuch und Erinnerung

14.50 Pause

15.10 Studentischer Antisemitismus in Prag 1876–1939
Podiumsdiskussion mit *Jindřich Toman, Harald Lönnecker* und *Blanka Soukupová*
Moderation: *Martina Niedhammer*

16.25 Abschlussdiskussion

Ende: 17 Uhr

Die Tagung findet auf Deutsch und Tschechisch statt und wird simultan gedolmetscht.

STUDENTSKÁ HNUTÍ PROPOJENÍ AVANTGARDY

Příklad Prahy:
politika, literatura,
film a kulturní paměť
1848–1990

digitální konference 30. dubna 2021

K účasti na konferenci je třeba se registrovat:
<https://eveeno.com/prager-studenten>

Organizátoři

Spolek Adalberta Stiftera, Mnichov

Collegium Carolinum

Výzkumný ústav pro dějiny Česka a Slovenska, Mnichov

Institut pro studium literatury, o.p.s., Praha

Ústav hospodářských a sociálních dějin FF UK, Praha

Adalbert
Stifter
Verein

COLLEGIUM CAROLINUM

institut* pro studium
literatury

Gefördert durch:

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

Zodpovědnost ve smyslu tiskového zákona:
Adalbert Stifter Verein, Dr. Zuzana Jürgens,
Hochstraße 8, 81669
www.stifterverein.de

Collegium Carolinum, Prof. Dr. Martin Schulze Wessel,
Hochstraße 8, 81669
www.collegium-carolinum.de

Foto: ČTK/Jindřich Šaroch

Studenti a od roku 1900 také studentky představují exponovanou a privilegovanou část společnosti. Z jejich středu v různých dobách a za různých okolností opakovaně vyrůstala hnutí, která se považovala za progresivní. V Praze existovala od konce 19. století celá řada částečně konkurenčních institucí (dvě univerzity, dvě vysoké školy technické a další vysoké školy umění a hudby), což současně se speciálními etnicko-národními a (multi)konfesijními poměry vyzývá ke zkoumání řady otázek a aspektů. Konference se věnuje fenoménu studentských hnutí od poloviny 19. století do roku 1990 z interdisciplinární perspektivy.

09.15 Úvod

Martin Schulze Wessel a Zuzana Jürgens

09.30 Studentská hnutí v čase politických otřesů 1900–1970
Diskuse s *Johannem Gleixnerem, Michaelem Polákem a Michalem Toporem*
Moderuje: *Martin Schulze Wessel*

10.45 Přestávka

Moderátor: *Robert Luft*

11.05 *Milada Sekyrková/Tomáš Sekyrka*: Společenské aktivity pražských studentských spolků a město před 1. světovou válkou

11.25 *Milena Josefovičová/Kamila Mádrová*: Od profesních sdružení k politickému hnutí. Proměny identity studentů pražských technických vysokých škol 1869–1968

11.45 *Zdeněk Nebřenský*: Student und Politik. Politische Ansichten Prager Studenten in der Mitte der 1960er Jahre [Student a politika. Politické názory pražských studentů v šedesátých letech 20. století]

12.05 Polední přestávka

Moderátorka: *Franziska Mayer*

13.30 *Marek Vajchr*: Proč student, nota bene z Prahy?

13.50 *Václav Petrbok*: Der Literaturkritiker Paul Kisch (1883–1944) als Chronist der Prager Studentenbewegung [Literární kritik Paul Kisch (1883–1944) jako kronikář studentského hnutí]

14.10 *Peter Becher*: „Noch klingen deutsche Lieder in den Schenken“. Selbstinszenierung und patriotische Inhalte Prager Studentenlieder [„Ještě zní německé písně v šencích“. Sebeinscenování a patriotické obsahy pražských studentských písní]

14.30 *Zuzana Jürgens*: 1989 erzählen. Studentische Akteure der Samtenen Revolution in Tagebuch und Erinnerung [Vyprávět rok 1989. Studentští aktéři sametové revoluce v denících a vzpomínkách]

14.50 Přestávka

15.10 Studentský antisemitismus v Praze 1876–1939
Diskuse s *Jindřichem Tomanem, Haraldem Lönneckerem a Blankou Soukupovou*
Moderuje: *Martina Niedhammer*

16.25 Závěrečná debata

Zakončení: 17 hod.

Konference bude probíhat německy a česky, simultánní tlumočení je zajištěno.